

REPORTATGE

Quinze anys de l'incendi d'Horta

Horta de Sant Joan A. P.

El 21 de juliol és encara una data fatídica, marcada a la memòria de molts bombers i de la resta de cossos d'emergència. Aquell dia, de l'any 2009, l'incendi que cremava amb força a Horta de Sant Joan se va endur la vida de cinc bombers del GRAF Lleida, en una de les tragèdies més grans de la història recent del cos.

Un canvi brusc del vent, a primera hora de la tarda, va deixar atrapades diverses unitats del GRAF que treballaven prop del barranc de Cubars, a la zona coneguda popularment a Horta de Joan com Els Reguers. Avançada la tarda, se confirmava la mort de cinc efectius del GRAF Lleida a causa de les flames, i també el rescat de Josep Pallàs, que va sobreviure després que les flames li afectessin un 70 % del cos.

L'incendi no va ser dels més grans que han patit les Terres de l'Ebre. En total hi van haver 1.140 hectàrees afectades, però la pèrdua va ser la més gran i irreparable: les vides de David Duaigües, Pau Costa, Jordi Moré, Jaume Arpa i Ramon Espinet.

Arran del foc d'Horta de Sant Joan, els Bombers van canviar la forma de dirigir i dissenyar els opera-

Bombers i cossos d'emergència recorden la mort dels cinc membres del GRAF Lleida mentre treballaven per a extingir el foc

Homenatge dels bombers de Lleida, davant la placa que recorda els cinc efectius morts a Horta de Sant Joan.

tius per a atacar i extingir els incendis forestals. La clau: deixar cremar més terreny abans de posar en mínim risc la vida de cap efectiu. Sobre el terreny, en molts casos cal sacrificar hectàrees de bosc per tal d'abordar un operatiu estratègic, eficient i segur.

LA GRAN POLÈMICA Un cop acabades les flames, se va encendre el

debat polític. Les acusacions sobre la falta de recursos al cos de Bombers i una direcció de l'operatiu fortament qüestionada van portar el debat al Parlament i també als tribunals durant anys. Sobretot després que, el gener de 2010, se fes oficial que l'incendi d'Horta de Sant Joan no va ser fruit d'un llamp -com s'havia dit en un inici- sinó que havia sigut provocat per dos persones.

El març de 2013, l'Audiència Provincial de Tarragona va arxivar la causa oberta contra el director de l'operatiu dels Bombers durant l'incendi, el conegut Delta O, a qui s'atribuïa cinc delictes d'homicidi imprudent.

Els dos responsables del foc, Antonio Paz -veí de l'Aldea- i Lorenzo Forner -de Vinaròs- han evitat el judici. Les demores que va patir la instrucció des del seu inici, i els recursos

presentats per la defensa, van fer reiniciar la instrucció al jutjat de Gandesa l'any 2018 -nou anys després de l'incendi- i va fer que els acusats se beneficiessin de la rebaixa en dos graus pels retards en el procediment, no imputables als acusats.

El 21 de juliol de 2021, el dia que es complien dotze anys de la mort dels cinc bombers, se feia oficial l'acord entre la Fiscalia, la Generalitat -com a acusació particular- i els dos acusats per a evitar el judici. Les parts van acceptar penes de quatre anys i un dia de presó per a Antonio Paz, i tres anys, nou mesos i un dia d'internament per a Lorenzo Forner, a més d'una indemnització de nou milions d'euros.

SEMPRE EN EL RECORD El passat diumenge, 21 de juliol, el parc de bombers de Lleida va organitzar actes de record davant les plaques que rememoren el nom dels cinc GRAF que van perdre la vida a l'incendi. A Horta de Sant Joan també es va organitzar una caminada fins a la zona de l'incendi, on se va aixecar un monòlit en record a la tasca dels cinc bombers. Diversos efectius van apropar-se al mirador d'Horta de Sant Joan abans d'iniciar el servei, on una placa recorda també el seu nom. ■